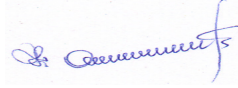

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра соціальних комунікацій

Затверджено на засіданні кафедри,
протокол № 9 від 27 січня 2021 р.

Завідувач кафедри соціальних комунікацій

доц. Кошелюк О. В.

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
ГЕРМЕНЕВТИКА МАС-МЕДІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань 06 «Журналістика» спеціальність 061 «Журналістика» Освітня програма «Журналістика і соціальні комунікації» Освітній ступінь магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 6
		Семестр 12-ий
		Лекції 22 год.
		Практичні (семінарські) 18 год.
		Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота 78 год.
	Консультації 8 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

Жванія Людмила Вікторівна
Кандидат філологічних наук
Старший викладач
Тел.: 0955434536; zhvania@ukr.net

Дні занять (розклад за посиланням:

<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Предметом навчальної дисципліни є герменевтичний вимір мас-медійної діяльності, як спосіб набуття діалогічної єдності між комунікантами, розуміння текстів мас-медіа, та інтерпретація суспільної практики.

Курс покликаний дати уявлення про специфіку герменевтики як мистецтва розуміння, визначити методологічну роль герменевтичної рефлексії в мас-медійній діяльності.

Курс розглядає герменевтику мас-медійної діяльності як практику інтерпретації дійсності і конституювання семіотичної моделі «життєвого простору» в режимі діалогу з масовою аудиторією. Базові категорії філософської герменевтики сприяють уточненню функцій і змісту мас-медійної діяльності, коригуванню її методології та ролі творчої ідентичності в системі медіаінформування.

2. Пререквізити

Передбачається наявність результатів навчання, здобутих у процесі засвоєння курсів «Теорія журналістики», «Теорія масової комунікації», «Філософія».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – представити для студентів основні ідеї герменевтики, окреслити генезу цього напрямку наукової діяльності, а також продемонструвати можливості використання герменевтики як методологічного засобу для інтерпретації текстів мас-медіа.

Результати навчання (компетентності)

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК01. Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання з соціальних комунікацій, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень в інноваційній діяльності та/або дослідницькій роботі.

СК03. Здатність виконувати складні завдання і вирішувати складні проблеми, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної чи недостатньої інформації та суперечливих вимог.

СК04. Здатність проводити дослідницьку та/або інноваційну діяльність у галузі соціальних комунікацій.

ПР01. Аналізувати та узагальнювати результати досліджень і робити висновки про закономірності.

ПР03. Писати рецензію на наукову статтю та/або інноваційний проект.

ПР10. Застосовувати спеціалізовані концептуальні новітні знання з соціальних комунікацій при плануванні наукової роботи чи розробки інноваційного проекту.

ПР12. Здійснювати пошук необхідних знань для планування наукової роботи.

ПР13. Проводити опитування аудиторії в рамках планованого наукового дослідження.

А також будуть компетентними у таких питаннях:

- термінологічний апарат герменевтики;
- основні ідеї герменевтики;
- генеза герменевтики як мистецтва тлумачення текстів;
- практика інтерпретації текстів мас-медіа;
- основні принципи герменевтичного підходу до вивчення масмедійного тексту;
- проблема розуміння у сфері мас-медіа;
- інтерпретація у сфері масової комунікації;
- специфіка герменевтики мас-медійної діяльності;
- історичні аспекти розвитку герменевтичної проблематики;
- основні концепції інтерпретації та розуміння;
- вплив герменевтичного підходу на формування методології гуманітарного пізнання;
- основні проблеми філософської герменевтики;
- застосування методу інтерпретації під час проведення власних досліджень;
- здійснення інтерпретативного аналізу текстів мас-медіа.

1. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Бали
Змістовий модуль 1.						
Історичні типи герменевтики. Філософська герменевтика						
Тема 1. Поняття герменевтики. Перші системи інтерпретації.	10	2	-	7	1	0
Тема 2. Романтичні концепції теорії інтерпретації Ф. Шлайермахера та В. Дільтея.	10	2	-	7	1	0
Тема 3. Герменевтична феноменологія Мартіна Гайдеггера	15	2	2	10	1	Опитування 5б.
Тема 4. Філософська герменевтика Ганса-Георга Гадамера	15	2	2	10	1	Опитування 5 б.
Тема 5. Основні положення герменевтики Поля Рікера. Літературна герменевтика (Г.-Р.	16	4	2	10	-	0

Яусс, В. Ізер)						
Разом за модулем 1 год /балів	66	12	6	44	4	10 балів
Змістовий модуль 2.						
Герменевтика у практиці інтерпретації текстів мас-медіа						
Тема 6. Специфіка герменевтики мас-медійної діяльності.	10	2	-	7	1	Дискусія 6 б.
Тема 7. Інтерпретація у сфері масової комунікації.	12	2	2	7	1	Розв'язуван- ня кейсів 6 б.
Тема 8. Основні принципи герменевтичного підходу до вивчення мас-медійного тексту.	12	2	2	7	1	Розв'язуван- ня кейсів 6 б.
Тема 9. Герменевтична практика як шлях до масово-комунікаційного порозуміння.	9	2	-	7	-	Дискусія 6б.
Тема 10. Герменевтичний аналіз мас-медійних текстів.	11	2	2	6	1	Розв'язуван- ня кейсів 6 б.
Разом за модулем 2 год /балів	54	10	6	34	4	30 балів
Всього годин/ Балів:	120	22	12	78	8	40 балів

2. Завдання для самостійного опрацювання

№ п/п	Тема	Кільк. год.
1.	Опрацювати та законспектувати текст: Шлейермахер Ф. Герменевтика. СПб.: Европейский Дом, 2004. С. 41-72.	9
2.	Опрацювати та законспектувати текст: Дільтей В. Виникнення герменевтики // Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрямки. К., 1996.	9
3.	Опрацювати та законспектувати текст: Гайдеггер М. Будувати, проживати, мислити // Возняк Т. Тексти та переклади. Харків: Фоліо, 1998. С. 313—332.	9
4.	Опрацювати та законспектувати текст: Гадамер Г.-Г. Істина і метод. К.: Юніверс, 2000. Т. 1. 464 с.	12
5.	Опрацювати та законспектувати текст: Гадамер Г.-Г. Герменевтика і поетика. К.:	12

	Юніверс, 2001.	
6.	Опрацювати та законспектувати текст: Рікер П. Сам як інший. К.: Дух і літера, 2000. 458 с.	10
7.	Опрацювати та законспектувати текст: Рікёр П. Конфликт интерпретаций. Очерки о герменевтике / Пер. с фр. и вступит., ст. И. Вдовиной. Москва: 'КАНОН-пресс-Ц'; 'Кучково поле', 2002. 624 с.	10
8.	Опрацювати та законспектувати текст: Шпет Г. Герменевтика и ее проблемы // „Контекст-1989”. – М.: Наука 1989. – С. 231-267.	7
	Всього:	78

IV. Політика оцінювання

Для успішного вивчення курсу необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою. Кожен студент повинен ознайомитися і слідувати Положенню про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Зокрема, для успішного засвоєння програмного матеріалу студент зобов'язаний:

- не запізнюватися на заняття;
- не пропускати заняття, а в разі хвороби надати довідку;
- самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття;
- конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях;
- брати активну участь у навчальному процесі;
- своєчасно виконувати завдання самостійної роботи;
- відключити мобільний телефон під час занять;
- участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, контроль виконання СР; підсумковий контроль);
- будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності, у порядку, визначеному чинним законодавством та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки

Результатом невиконання та / або недотримання правил може бути оцінка «незадовільно» за курс.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідування занять. Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим. Допускаються пропуски занять з таких поважних причин, як хвороба (викладачу надається копія довідки від медичного закладу), участь в олімпіаді, творчому конкурсі тощо за попередньою домовленістю та згодою викладача за умови дозволу деканату (надаються документи чи інші матеріали, які підтверджують заявлену участь у діяльності студента).

Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття. Заняття відпрацьовується під час консультації викладача. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Консультації. Якщо у студентів виникають питання, то вони можуть звернутись із ними до викладача. Викладач призначає консультації, які потрібні для роз'яснення незрозумілих питань, для відпрацювання пропущених занять, для перевірки виконання самостійних завдань. А також студенти можуть звернутись на кафедру за літературою, за методичними рекомендаціями та іншими навчальними матеріалами.

V. Підсумковий контроль: залік

Форма проведення заліку: підсумкова письмова робота, що складається з трьох теоретичних питань.

Перелік питань до заліку:

1. Герменевтика в стародавньому світі.
2. Біблійна герменевтика.
3. Філологічна герменевтика.
4. Універсальна герменевтика Ф. Шлейєрмахера.
5. Герменевтика як методологія наук.
6. Проблема розуміння в герменевтиці.
7. Герменевтика від практик інтерпретації до універсальної теорії.
8. Поняття інтерпретації в герменевтиці.
9. Філософська герменевтика Г.-Г. Гадамера.
10. Герменевтика і мас-медіа.
11. Герменевтика: проблема визначення.
12. Основні різновиди герменевтики.
13. Герменевтика як методологія гуманітарних наук.
14. Основні типи герменевтики.
15. Герменевтичний поворот в філософських дослідженнях.
16. Герменевтика в давньому світі.
17. Кабалістика як одна з перших систем інтерпретації.
18. Філологічна герменевтика.
19. Універсальна герменевтика.
20. Філософська герменевтика.
21. Герменевтика В. Дільтея.
22. Герменевтика Г. Шпета.
23. Основні ідеї герменевтики Г.-Г. Гадамера.
24. Концепція глибинної герменевтики.
25. Сучасні різновиди герменевтики.
26. Пост-гадамерівська герменевтика.
27. Проблема розуміння в герменевтиці.
28. Проблема інтерпретації в герменевтиці.
29. Специфіка герменевтики мас-медійної діяльності.
30. Основні принципи герменевтичного підходу до вивчення мас-медійного тексту.
31. Герменевтична практика як шлях до масово-комунікаційного порозуміння.
32. Проблема розуміння у сфері мас-медіа.
33. Інтерпретація у сфері масової комунікації.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література

Основна:

1. Богачов А. Л. Філософська герменевтика. Навальний посібник. Київ: Видавництво “Курс”, 2006. 406 с.
2. Гайдеггер М. Будувати, проживати, мислити // Возняк Т. Тексти та переклади. Харків: Фоліо, 1998. С. 313—332.
3. Герменевтика: история и современность (Критические очерки). Москва: Мысль, 1985. 301 с.
4. Гадамер Г.-Г. Герменевтика і поетика. Київ: Юніверс, 2001.
5. Гадамер Г.-Г. Істина і метод. Київ: Юніверс, 2000. Т. 1. 464 с.
6. Гадамер Г.-Г. Істина і метод. Київ: Юніверс, 2000. Т. 2. 479 с.
7. Дільтей В. Виникнення герменевтики // Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрямки. Київ, 1996.
8. Дильтей В. Наброски к критике исторического разума // Вопросы философии. 1988. № 4. С. 135-152.
9. Дильтей В. Введение в науки о духе. Сила поэтического воображения. Начала поэтики // Зарубежная эстетика и теория литературы XIX-XX вв.: Трактаты, статьи, эссе. Москва, 1987. С. 108-142.
10. Инишев И. Н. Чтение и дискурс: трансформации герменевтики. Вильнюс, 2007. 168с.
11. Рікер П. Історія і істина. Київ, 2001. 396 с.
12. Рікер П. Сам як інший. Київ: Дух і літера, 2000. 458 с.
13. Рикёр П. Конфликт интерпретаций. Очерки о герменевтике / Пер. с фр. и вступит, ст. И. Вдовиной. Москва: 'КАНОН-пресс-Ц'; 'Кучково поле', 2002. 624 с.
14. Руткевич А.М. Глубинная герменевтика. М., 1992. 54 с.
15. Руткевич А. Глубинная герменевтика А. Лоренцера. http://anthropology.rinet.ru/old/3/rutkevich_lorenzer.htm
16. Хайдеггер М. Бытие и время. Москва, 1997. 452 с.
17. Шлейермахер Ф. Герменевтика. СПб.: Европейский Дом, 2004. С. 41-72.
18. Шлейермахер Ф. Речи о религии к образованным людям. Москва, 1995.
19. Шпет Г. Герменевтика и ее проблемы // „Контекст-1989”. Москва: Наука 1989. С. 231-267.

Додаткова:

1. История современной зарубежной философии: компаративистский подход. Санкт-Петербург, 1997. 479 с.
2. Кошарний С. Біля джерел філософської герменевтики. Київ: Наук.думка, 1992. 124 с.
3. Кузнецов В. Г. Герменевтика и гуманитарное познание. Москва: Изд-во МГУ, 1991. 192 с.
4. Лук'янець В., Соболев О. Філософський постмодерн. Київ, 1998.
5. Луман, Н. Медиа коммуникации / Н. Луман; пер. с нем. А. Глухова, О. Никифорова. Москва: Логос, 2005. 280 с.
6. Луман, Н. Невероятность коммуникации Электронный ресурс. / пер. с нем. А.М. Ложеницина; под ред. Н.А. Головина. Режим доступа: <http://gtmarket.ru/laboratory/expertize/2972> (дата обращения: 3.08.2010).
7. Луман, Н. Реальность массмедиа / пер. с нем., примеч. и послесл. А.Ю. Антоновского. Москва: Праксис, 2005. 256 с.
8. Маклюэн, Г.М. Понимание Медиа: внешние расширения человека / пер. с англ. В.Г. Николаева; закл. ст. М.К. Вавилова. Москва: Гиперборей: Кучково поле, 2007. 464 с.